



Goigs de la Mare de Déu de Cabrera

L'Esquirol

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Santuari de la Mare de Déu de Cabrera
Alçada: 1.296 m

Coordenades:

Latitud: 42.07336
Longitud: 2.40788
UTM Est (X): 451018
UTM Nord (Y): 4658091

Classificació

Número de fitxa 08254 - 126
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Ja no es canten.
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Virgínia Cepero González
Data de registre de la fitxa: dl., 14/11/2016 - 01:00

Descripció

Els goigs coneguts més antics de la Mare de Déu de Cabrera són de l'any 1819, fets a la impremta de Domingo Feyner de Vic. Tenen la forma clàssica o la lletra dels set goigs de la Mare de Déu, amb tres estrofes específiques que fan referència al santuari.

Se'n coneixen unes divuit edicions de goigs del santuari de Cabrera, però hi manquen moltes de les edicions modernes i, probablement, també de les més antigues.

L'any 1915, Mn. Fortià Solà, en fer la seva monografia sobre la història de Cabrera i seguint un costum seu, va fer uns nous goigs, que van reemplaçar els antics. Comencen així: "Flor gentil esbadellada / al bes de la primavera: / siant la nostra advocada / Mare de Déu de Cabrera"...

Observacions:

Fotografies dels goigs extretes del llibre: PLADEVALL i FONT, A. (1993) La Mare de Déu de Cabrera: patrona del Cabrerès. Barcelona: Montblanc-Martín.

Història

L'origen dels goigs es troba en els cants litúrgics llatins del segle XII, destinats a lloar els goigs terrenals de la Mare de Déu.

Al segle XIV, es varen traduir als diferents idiomes romànics, per tal de popularitzar-los. Els goigs més antics de Catalunya són del segle XIV.

Des del segle XV, els goigs varen començar a lloar advocacions marianes concretes, i posteriorment, els Sants i Jesucrist. A partir del segle XVI, es varen imprimir i divulgar per les esglésies, santuaris i ermites d'arreu dels Països Catalans.

A partir del segle XVIII va quedar fixat el format d'impressió dels goigs: in folio, encapçalats per la representació de l'advocació, el text distribuït en dues o tres columnes i l'oració final, tancat tot dins una orla.

Bibliografia

PLADEVALL i FONT, A. (1993) La Mare de Déu de Cabrera: patrona del Cabrerès. Barcelona: Montblanc-Martín, p. 94 i 107-112.

SOLÀ, F. (1935) Nostra Senyora de Cabrera (2^a ed.). Barcelona: Imp. la Bona Parla.



GOIGS A LLAOR DE LA MARE DE DEU DE CABRERA

que es canten a la seva ermita del Cabrerès

Fior gentil, esbaldellada,
al bra de la primavera,
sota la nostra advocada,
Mare de Déu de Cabrera.

Una fillaltesa muntanya
és el dol que us donà Déu;
teniu roques per penya
i cloguera per roser.

Sota la flor del Cel pondeu
a mitja de la dretora;
Dau Cabrera l'encendèu
en casó li bènica or,

Ja us demane amb reverència
si el voldreu presell,
Queu l'hoat oru us he albirada,
aquesta il·lus oïta flogera.

Vostre sant casó s'albira
des de tot el Cabrerès,
bell país on a hi respira
el bon aire de pagès.

De la fe d'esta escuotada
heu estat la travessera:
Un presell per patrons
es perdut des del soltar;

mes de totes sdu coronas
des d'aquestos clima estant,
Dius lex il·lus taino estada,
dus rta cors se us hi venera:

Amb acolliments pagera
la comença nos peccat,
l'agra terra fructifera

sobd bonideta i pobleta,
vostre casó s'ha encunada,
mes el vostre amor peyora.

Altre temps ja us hoavien,
Mare, sta filla del vostre cor,
altre aire ja us orgien
sota gentil que fustoria.

Dulçemal enamorada
vostre llaig es el sapar;
Queu peccat atal la terra,
Vot la sija nos regien,

dola ajora de pest i guerra,
bonidat nos destitior,
mal es us he bon reconada,
de tota mala gran veniora:

Els velos era us aciden
ayalment en processó,
per us lloquies i oïdies
sobd fervent devoció.

Pujaren es estada,
si la malvestat impora;

Cada flor d'vostres bonidats
es recorda entre mi blau;
ela oïta a voladetes
vosen d'us el meu palau;

mes que us fecte ella l'ellada
ja us chor d'haig a'ld canera:

Com pedrons de mitja via
a nos alira us es passat
i a un bell roser que il·lus

tan bon país hi heven aià,
a cada es la repouada
quí de ventura té dolera.

Douces de Vich la Plana,
descobriu el Pie de Roc,
d'vostres pobles Cabrera,
allargou-los us al·lrec;

vostre toca si veu illada
agra flor gitan sempre:

El oracione an us perdona
a le clima d'est penyol,
del sagrat mit us destora
amb us gent tot l'interol,

i després us he estimada
daltaba de la cloguera;

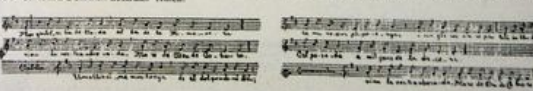
Ja fectiu la nova llaig
que sobd gran jia heven piat
gent de tot poble i llaig
presellida pel prelat.

Tinguem sempre bon l'espera
d'aquell onaster l'agra feta;

Dels que els goigs heu cantat ara,
sieu sempre Estel del nord,
que us volem alabar, Mare,
en la vida i en la mort;

no us seguim nos mirada
en aquesta bona darrera:
Fint de grates, regalada
en l'abrupte cordillera,
sota la nostra advocada,
Mare de Déu de Cabrera.

Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix.
OREMUS. Concede nos famulos tuos, quesumus Domine Deus, per ipsam mentem et corporis sanctissime gaudere:
et gloriosa beatæ Mariæ semper Virginis intercessionem, a presentibus liberari tribulis, et a vitiosis peccatis liberari.
Per Christum Dominum nostrum. Amen.



Letra del Dr. Fortià Solà. Música del P. Abat Dom. Gregori M.ª Sobal.

(Amb Trovabets - Vols log. Fortià Solà - 1901)

...
NTRA. SRA. de CABRERA



Puig de Deu sou tan amada
resplandent y clara Estela:
Siau la nostra advocada,
Mare de Deu de Cabrera

Cabrera es la vostra nom
perquè vos trobà una Cabra;
per amparo de tothom
estau dalt de la Montanya;
del peccador reclamada
sou Pastora veuclada: etc.

Lo primer golg fench aquell,
porta del Cel molt sagrada,
quan l'Arcàngel Gabriel
vos portà la embalsada:
En divos Blasos Ave
foreu de gracia plena: etc.

Lo segon golg vos donà
la visita senyalada,
quan Elisabet mostrà
que Vos estabau prenada:
aquí de golg amada
lo devot vix considera: etc.

Sentreu ab gran rahó
lo tercer golg, y major,
quan xers donar passó
naixqué de Vos lo Senyor;
aquí los Àngels cantaren,
oh que excel·lent Partera: etc.

Nunc divinita Vos Senyora
lo quart golg nos representa
quan vostre Fill, y tresor
aportareu en lo temple;
en veure aquella entrada
quan Simeón lo prenguera: etc.

Lo quinto golg, y molt clar

sentireu, Verge serena,
quan lo Fill vreu trobar
després del dolor y pena;
quan tres dies lo cercareu
ab Joseph ab gran pretesa: etc.

Lo sisé golg triuntant
sentireu, Verge Sagrada:
quan ventat lo Esperit Sant
vix amon: vos deté abranada;
restareu aconsolada,
y de tot dolor agena: etc.

Lo seté, puig sou segura
de un tresor de gran conhort,
socorreunos, Verge pura,
en la hora de la mort;
y en una semblant jornada
títanos meditareu: etc.

En aquets nostre Bisbat
de Vich, oh Verge serena,
en el lloch anomenat,
Sant Julià de Cabrera;
allí sou Vos venerada
en la devota capella: etc.

En mill de las tres personas
de la Santa Trinitat
col·locada vos vema
lo cristià humillat;
ab gran fe y caritat
lo vostre amparo espera: etc.

TORNADA

Puig sou Reina coronada
y de pau portau bandera;
digue la nostra advocada,
Mare de Deu de Cabrera.

V. Angelus Domini annunciavit Mariam.

R. Et concepit de Spiritu Sancto.

OREMUS

Gratiam tuam, quæsumus, Domine, meritis nostris infunde ut qui Angelis nunciante Christi Filii
tui Incarnatusque cognoscimus, per Passionem ejus, et Crucem ad Resurrectionis gloriam pervenimus.
Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.



Paix de Dieu son tan amada
resplendent, y clara Estela,
siau la nostra advocada

Mare de Deu de Cabrera.
Cabrera es la vostre nom,
perque vos trobà una Cabera:
per ampària de tot hom
esta dalt de la Montaña,
del peccador reclamada
sua Pastora verdadera. &c.

Lo primer goig fanché aquell
porta dit. Cel molt agrada,
quant Larcangel Gabriel
vos portà la Embaxador
En divos Maria Ave
feco de gracia plena. &c.

Lo segon goig vos donà
la visita consolada:
quant Elisabeth mostrà
que vos estareu prenyada
aqui de goig anegada
lo devot vos considera. &c.

Senireu ab gran rïso
lo tercer goig, y major,
quant vos donas parció
naquí de vos lo Senyor:
Aqui los Angels cantaren,
ò que excelent Partera. &c.

Nunc dimittis vos Senyora
lo quart goig nos presenta,
quant vostre Fill, y tresor
aportareu en lo Temple:
En venet aquella entrada
quant Simeon lo prengutera. &c.

Lo quint goig, y molt clar

Y. *Angelus Domini annuntiavit Maria.* OREMUS. R. *Et concepit de Spiritu Sancto.*

GRATIAM tuam, quæsumus Domine mentibus nostris infunde, ut qui Angelis nuntiante
Christi Filii sui Incarnationem cognovimus, per Passionem ejus, et Crucem ad
Resurrectionis gloriam perducamur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.



sentireu Verge serena,
quant la Fill varen trobar
despres del dolor, y pena
Quant tres dias lo cercareu
ab Joseph de gran procura. &c.

Lo sis goig triantant
sentireu Verge Sagrada,
quant venint lo Esperit-Sant
de amor vos deixà abraçada,
Restareu consolada,
y de tot dolor agrada. &c.

Lo set goig vos signa
de un tresor de gran consolat,
succorreuus Verge pura
en la hora de la mort:
Y en una sensiblat jornada
siemons mortuera. &c.

En aquest ontre Bular
de Vich, ó Verge serena,
en loloch anomenat,
Sant Julià de Cabrera:
Alli sou vos dedicada
en la devota Capella. &c.

En mitg de las tres Personas
de la Santa Trinitat
collocada vos venera
lo cristià humiliss,
ab gran Fé y Caritat
lo vostre amparo espera. &c.

TORNADA.

Paix sou Reyua Coronada
y de pau portau bandera.
siau la nostra advocada
Mare de Deu de Cabrera.

VICH: PER DOMINGO FEYNÉR EN LA PLASSA ANY 1819.